

Začína druhá etapa obnovy Hradobného múru

Mesto sa púšťa do opravy druhej časti mestského opevnenia za Gymnázium Konštantínova 2. Ide o národnú kultúrnu pamiatku, ktorej stavebno-technický stav je výrazne narušený. Radnica sa do opravy púšťa aj napriek tomu, že od Ministerstva kultúry SR nie je garancia poskytnutia príspevku na záchranu pamiatky. Sanáciu Hradobného múru však považuje mesto za prioritu. Dňa 24. marca 2025 odovzdalo mesto stavbu zhotoviteľovi, ktorý má zrealizovať opravu, rekonštrukciu a statické zabezpečenie prešovského Hradobného múru, ako aj jeho hornej dobudovanej časti. Táto historická časť bývalého mestského opevnenia je súčasťou Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR a je vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku. „Hradobný múr sa podarilo mestu zastabilizovať v jeho prvej časti, ktorá sa týči nad Záhradou umenia. V druhej etape potrebujeme nutne sanovať aj druhú časť, ktorá je súčasťou dvora gymnázia. Nejde len o záchranu cennej architektonickej a historickej pamiatky, ale najmä o bezpečnosť a ochranu zdravia obyvateľov,“ uviedol primátor mesta Prešov František Olša. Na záchranu tejto národnej kultúrnej pamiatky žiadalo mesto o príspevok na projektovú dokumentáciu v rámci grantovej schémy Ministerstva kultúry SR. Napriek hodnoteniu 4 body nad čiarou, ako aj odporúčaniam odbornej komisie, nakoniec Prešov nedostal ani euro. Radnica preto prefinancovala projektovú dokumentáciu z vlastného rozpočtu. „Teraz sa opäť uchádzame o príspevok, tentokrát už ale na samotnú sanáciu, a to pripomínam, nie prešovskej, ale národnej kultúrnej pamiatky. Verím, že ministerstvo kultúry je pripravené urobiť správny krok a vyslať Prešovčanom jasný signál, že im na nich záleží,“ povedal primátor Olša. Dodal, že stav mestského opevnenia za dvorom gymnázia je však v havarijnom stave a s prácami musí mesto začať, či k podpore zo strany ministerstva dôjde, alebo nie. „Záchrana má zmysel, kým ešte je čo zachraňovať. Ak sa múr rozpadne, bude už na záujem zo strany štátu neskoro,“ zakončil primátor. Mesto na záchranu mestského opevnenia vynaloží 399 027,50 EUR z vlastného rozpočtu. K výdavkom mesta patria aj finančné zdroje vynaložené na projektovú dokumentáciu k oprave druhej etapy Hradobného múru vo výške 43 050 EUR. Zhotoviteľom, ktorý zabezpečí rekonštrukciu múru sa stala spoločnosť MAZAD s.r.o. Práce na sanácii pamiatky by mali byť ukončené do pol roka od prevzatia stavby zhotoviteľom. História Hradobného múru Vonkajší priekopový múr vznikol voči hradbe sekundárne, podľa predpokladu v 2. polovici 15. storočia. Západnou stranou sa múr otváral do priekopy a z východnej strany držal zeminu zemného valu. V 1. polovici 19. storočia vznikla východne od múra promenáda, dnešné stromoradie. Vtedy nad múr postavili plot s murovanými stĺpkami, medzi ktorými boli osadené dvojice trávov s vertikálnymi latkami vytvárajúce zábradlie. V roku 1938 vzniklo schodisko, aby prepojilo centrum mesta s predmestím. Vtedy spevnili múr dvomi opornými múrmi z kamenného muriva. Okolo polovice 20. storočia nahradili zábradlie z trávov plnými murovanými parapetmi a múr spevnili opornými piliermi. V 2. polovici 20. storočia došlo k opravám plota premurovaním poškodených úsekov. Hradobný múr v Prešove má zachované vysoké percento pôvodnej hmoty aj líca muriva. Mierou zachovania pôvodných historických hmôt je Hradobný múr nositeľom hodnoty autenticity.